

KATEHEZE.

Spisal

Jožef Kragelj,

dekan v Tolminu.

== I. zvezek. ==

Drugi natis.

Z dovoljenjem prečastitega goriškega knezo-nadškofijstva.

1912.

Založil Jožef Kragelj, dekan v Tolminu.

Natisnila tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

5223
1.

Opomba.

Te kateheze so deloma posnete po knjigi „Vollständige Katechesen für die untere Klasse der katholischen Volksschule von G. Mey. Freiburg im Breisgau; Herdersche Verlagshandlung“. Namenjene so v prvi vrsti katehetom, ki učijo prvence; segal pa bo po njih veroučitelj tudi v višjih razredih pri razlaganji in ponavljanji katekizma.

Pisatelj.

195300231

N 831/1953

115223

Uvod.

Známenje sv. križa.

Prve dni šolskega leta uči in privaja *svetni* učitelj otroke-prvence reda. Uči jih sedeti, vstajati, roke držati, hoditi. Kaže in razlaga jim stvari, ki so v šolski sobi itd. Pa tudi križ delati in pred ukom in po uku moliti uči jih že prve ure šolskega pouka. Katehetova dolžnost je paziti, da se nauče otroci bogoslovno in slovniško *pravilno* moliti.

Želeti je, da bi se katehet in učitelj glede molitvenih *besedí* dogovorila. Nekako čudno in nepedagogično je, če moli učitelj na pr. „*blagoslovljena*“, katehet pa „*blažena*“. Ali eden „*zdrava*“ Marija, drugi „*češčena*“ Marija v enem in istem razredu.

Tudi na *izgovarjanje* posameznih *besedí* naj bi gledala oba in vadila prvence izgovarjati vsako besedo takó, kakor gre. Človeka ušesa bolé, ko sliši, kakó izgovarjajo na pr. *besedi* „*véra*“ in „*vérujem*“ celó učenci v višjih skupinah.

* * *

Katehet naj se z učenci najprej nekoliko seznani. Potem naj jih uči delati *križ*. — Otroci naj se vadijo *pravilno* delati znamenje sv. križa. Ravno, po konci naj se držé; levo roko naj devajo nekoliko pod prsi. Prste desne roke naj držé skup, pa rahlo stegnjene. Palec naj bo nekoliko oddaljen od njih; križ naj se dela z notranjim delom palca, ne z nohtom.

Navada, delati križ sè stisnjeno roko (s pestjo), ni prava.

Križ, ki ga delajo na čelu, ustih in prsih, naj bo zares križu podoben, ne pa zmes vseh mogočih pretvar. Ni pa tako lahko, kakor bi kdo mislil, privaditi otroke delati križ *pravilno* in *spodobno*. Kateheti, ki niso novinci v tej stroki pastirstva, vedó to iz skušnje. Otroci naj gledajo, kedar se križajo, na sveto razpelo na steni. Okó jim pové, kako jim je treba palec vleči, da naredé z njim križ *praviloma*. Tudi ne bo morebiti napačno, ako jim

katehet s kredo na tabli pokaže, kako naj se dela križ. Da ne sme pa biti veroučitelj le z *zunanostjo* zadovoljen, umé se samo po sebi. *Pomén* križa naj se vcepi otrokom v srcé. Najlepšo priliko za to mu ponuja nauk o presv. Trojici.*

I. Bog.

1. En Bog — povsod pričujoč.

O Bogu bom danes z vami govoril. — Koliko je Bogov? En sam Bog je. — Ali veste, kje je Bog? Kedar molite „Oče naš“, rečete: „Oče naš, kateri si v *nebesih*“. Kje je torej Bog? V *nebesih* je. — Ali pa je *samo* v *nebesih*? Ne, povsod je. — Imenujte mi nekoliko krajev, kjer je Bog. — Cerkev, hiša, šola, polje, travnik, gozd, gora...

2. Bog — vseveden.

Ker je Bog povsod, ve tudi in vidi vse. — Ali veš, kaj se godí zdaj pri vas doma? Zakaj ne veš? Zato, ker nisi domá. Ali vé pa Bog? Zakaj pa vé? Ker je na našem domu.

Ali veš, kaj se godi zdaj v šoli? Vem. — Kako to, da veš? Zato, ker sem tu in vidim. — Ko bi pa okna trdo trdo zaprl, da bi bila tema v šoli: ali bi vedel, kaj se tu godi? Ne bi vedel. Zakaj ne? Zato, ker bi ne mogel videti.

* Pred vsako molitvijo treba vselej počakati, da otroci misli zberejo, da je vse tiho; potem naj začnejo križ delati razumno in spoštljivo tako-le: Roko od prs do čela naj vzdignejo toliko počasi, da lahko izgovorijo besedo: „V *imenu*“; ko se dotaknejo čela in prvi križ naredé, naj rečejo: „*Očeta*“; ko spuščajo roko spet doli proti ustom, naj rekó „*in*“ prekrižaje usta: „*Sina*“; ko je roka med usti in prsi, reče se: „*in svetega*“; kedar naredijo križ na prsih pa: „*Duha*“. Slednjič, ko roki sklepajo: „*Amen*“. — Z eno besedo: križci se delajo pri besedah „*Očeta*“, „*Sina*“, in „*Duha*“; vse druge besede so manj bistvene in torej vmesne.

Ali tudi Bog ne vidi v temi? — Kaj *del*a tvoj sosed v klopi, vidiš. Ali pa vidiš, kaj *misli*? Bog pa ve, kaj misliš. Znane so mu celo tvoje najskrivnejše misli.

* * *

Jakec in Anica sta bila sama doma. Jakec reče Anici: „Pojdi z mano ter poiščiva si dobre jedi“. Anica mu odgovori: „Pojdem s tabo, če veš kje tak kraj, kjer naju ne bode nikdo videl“.

„Nu“, reče Jakec, „pojdiva v *mlečnico*, tam bodeva smetano lizala“.

Anica odgovori: „Videl bi naju tam sosed, ki cepi drva na dvorišču“.

„Pojdi pa z mano v *kuhinjo*“, dejal je Jakec, „v kuhinjski omari je poln lonec medu in vanj bodeva kruh pomakala“.

Anica veli: „Tam naju utegne videti soseda, ki sedi in prede pri oknu“.

„Zatorej pojdiva v *klet* jabelka jest“, reče Jakec, „tam je tolika tema, da naju nihče ne more videti.“

Anica odgovori: „Jakec moj ljubi! misliš li, da bi naju tam nihče ne videl? Ali nič ne veš o tistem očesu nad nami, katero zidovje predira in tudi v temi vse vidi?“

Jakec reče prestrašen: „Prav govoriš, sestra moja! Bog vidi naju tudi tam, kjer naju ne more videti človeške oko. Zatorej nikjer ne delajva, kar ni prav.“

Bog vse vidi, Bog vse vé,
greh se delati ne sme!

Bog nas pa ne vidi le, kedar smo *hudobni*, vidi nas tudi, kedar *dobro* delamo. Dobrega otroka je Bog vesel. Rad ga ima.

Kedar molite, ali kedar vam doma kaj ukažejo, mislite si: Bog me vidi, lepo bom molil in hitro ubogal, da me bo imel Bog rad in pa da pridem k njemu v nebesa.

3. Bog je — duh.

Rekel sem vam, da je Bog tu v šoli. Vidim pa ga ne in tudi vi ga ne vidite. Zakaj pa ga ne vidimo? Ali vidiš soseda v klopi? Kaj vidiš na njem? Glavo, roke itd. Bog pa nima glave, ne rok ..., — duh je, torej ga ne moremo videti.

4. Bog v treh osebah.

Slišali ste, da je *en sam Bog*. Koliko je pa božjih *oseb*? — Božje osebe so tri.

Kaj pa je oseba? Glej, oseba si ti in tvoj prvi in drugi in ... sosed v klopi. Povej mi, koliko oseb je v klopi, v kateri sediš? Ali bi mi pa mogel povedati, koliko oseb je danes v šoli?

Opazka. Otroci naj štejejo, če znajo že toliko šteti. S tem se oddahnejo in pojem *oseba* se jim vtisne živejše v spomin.

Ti in tvoji sosedje ste *človeške* osebe, ker je vsak izmed vas človek. Oče, Sin in sv. Duh so tudi (tri) osebe, pa ne človeške, ampak *božje*; ker Oče je Bog, Sin je Bog, sv. Duh je Bog.

* * *

Rekel sem: Ti, in ti in ti ste osebe. Tri človeške osebe ste. Povej mi, koliko vas je pa *ljudi*? Trije ljudje ste. — Oče, Sin in sv. Duh so tudi tri (božje) osebe. Ali so pa tudi tri *Bogovi*? Ne, le en Bog so vsi trije skup. Oče je Bog, Sin je Bog, sv. Duh je Bog.

Kakó se imenujejo vse tri božje osebe skupaj? Vse tri božje osebe skupaj se imenujejo *presveta Trojica*. Trojica jim pravimo, ker so *trije*.

* * *

Božje osebe so *tri*, Bog je pa le *eden*. Tega ne umemo, verovati pa moramo, da je tako. Ta nauk je skrivnost. Naša pamet je ne more razumeti. Nerazumljiva je bila tudi sv. Avguštinu, čeravno je bil visoko učen. Poleg morja je hodil sv. Avguštin in skrivnost presv. Trojice premišljeval. Na bregu morja ugleda mladeniča sedeti, ki je z žličico vodo iz morja v jamico plal. „Kaj pa delaš?“ popraša sv. Avguštin dečka. „Morje prepoljem v to jamico,“ odgovori deček. „To ni mogoče,“ pravi sv. Avguštin. „Kako bi preplal neizmerno morje v to jamico in pa s to žlico?“ Fantič mu odgovori: „Poprej izpoljem jaz vse morje v to jamico, kakor boš ti razumel sè svojim umom prečudno skrivnost presv. Trojice.“

5. Bog je večn.

Ali je Bog Oče starejši, kot Bog Sin in Bog sv. Duh? Ne, vse tri božje osebe so enako stare: *od vekomaj* so.

Ti si starejši, kot ta tu, ker si prišel prej kot on na svet. Tvoj oče je starejši, kot ti, ker je bil pred tvojim na svetu. — Kedar bi rekli, da je Bog Oče starejši, kot Bog Sin? Ko bi bil prej kot Bog Sin tu. Ali je pa bil prej? Ne, vse tri božje osebe so od *vekomaj*. Bog Oče, Bog Sin in Bog sv. Duh so bili *zmeraj*, niso nikdar začeli biti; nobeden ni bil prej, kot drugi. Torej Bog Oče ni starejši kot Bog Sin, ali pa kot Bog sv. Duh.

6. Bog je vse-mogočen.

Vse tri božje osebe so *enako mogočne*. Kedar rečemo, da sta dva otroka *enako velika*? Če je eden prav tako velik, kakor drugi. — Vse tri božje osebe (Oče, Sin in sv. Duh) so enako mogočne, pomeni: Oče je tako mogočen, kakor Sin in sv. Duh. *Koliko* pa je mogočen Bog Oče? V apostolski veri molimo: „Vérujem v Boga Očeta *vsemogočnega* stvarnika.“ Vsemogočen (= vse more) je tisti, ki ima moč, da stori lahko vse, kar hoče. Bog Sin je prav tako mogočen, kakor Bog Oče; torej mu je moč, vse storiti. Ko bi ne mogel vsega storiti, ne bi bil Bog. Vsemogočen je tudi Bog sv. Duh, ker ...

II. Bog je vse ustvaril.

O Bogu sem vam povedal že marsikaj. Slišali ste, da more vse, kar hoče, ker je vse-mogočen. Bog je tudi veliko storil. Naredil je veliko lepega. O tem boste slišali danes.

1. Kedar ste zunaj na poti ali pa na polji in pogledate kvišku, kaj vidite gori? *Nebó*. Časih je oblačno, to je z meglami zakrito. Kedar je pa jasno, vidimo je prav lepo. Višnjevo (plavo) je in kakor streha raztegnjeno nad poljem in hišami.

Zad za tem nebom je pa še drugo in lepše nebó, ki ga ne vidimo. Pravimo mu *nebesa*. V nebesih so angeli in svetniki. Tje gori k njim pridete tudi vi; zdaj ste na zemlji. Prostoru, na katerem ljudje živijo, pravimo *zemlja*. In kdo je naredil oboje, nebó in zemljo? Bog.

2. Po dnevi je na nebu *solnce*. Sije in ob enem greje. Solnce je prav veliko, večji je kot zemlja. Nam se zdi majhno,

ker je daleč od nas. Če greš na hrib in gledaš ljudi, ki hodijo po cesti, zdijo se ti majhni. Zakaj pa? Zato, ker so daleč od tebe. Ko bi tica letela več sto let noč in dan v eno mer, ne bi priletela do solnca. Tako daleč je od zemlje. In glejte, to veliko in lepo solnce je ustvaril Bog.

* * *

3. Zvečer gre solnce v zaton (za božjo gnado) in nekaj družega se prikaže na nebu. *Mesec* (luno) vidimo in *zvezde*. Zvezd je toliko, da jih ni moč prešteti. Nebó je kar nasejano ž njimi. In kako se svetijo in migljajo! Lepo jih je gledati, kaj ne? Tudi mesec in zvezde je naredil Bog. Kako je mogočen!

* * *

4. Na zemlji rastejo mnogovrstne rastline, majhne in velike. Sadna drevesa s slastnim sadjem (jabelka, hruške, črešnje, češplje...). V *gozdu* smreke, jelke, hrasti, bukke... Na *vrtnu* lepe cvetlice, na *polji* trava. Vse to imenujemo z enim imenom *rastline*. In vse te rastline, od kod so? Bog jih je naredil.

* * *

5. Tudi *živali* so na zemlji. Nekatere živé na *suhem* (konj, krava, vol, pès, mačka...), druge so v *vodi* (ribe). Spet druge letajo po zraku (tiči). Vse te živali je Bog naredil.

Rastline in živali in vse drugo je naredil Bog in ker jih je Bog naredil (ustvaril), pravimo jim *stvari božje*.

Povedati vam pa moram tudi, *kakó* jih je naredil. Le lepo poslušajte!

Kedo je naredil šolske klopi? Mizar (tesar). Ali jih je naredil iz *ničesa*? Ne, imeti je moral les. Če ima mizar le les in nič družega, ali mi more narediti iz njega klopi? Ne, imeti mora tudi *orodje*: stružec (oblič), žago itd. Pa tudi če ima orodje in ga dene tje k lesu in reče: „Klop naj bo,“ ali bo klop? Ne, z orodjem mora tudi *delati*. S stružcem mora dilje skobljati (oblati), z žago žagati, z limom limati, z žreblji pribijati. Pa tudi če ima orodje, ali naredi ž njim klop *v trenotku*? Ne, delati mora več ur: *časa* mu je treba, da izdela klop. Ali je Bog, kedar je ustvarjal nebó, solnce, mesec, zvezde... tudi tako delal? Ne, *le rekel je: naj bo in bilo je*.

* * *

Bog bi bil lahko vse to v enem *trenotku* ustvaril; le hoteti in reči bi mu bilo treba, pa bi bilo. Ni ustvaril pa vsega h kratu, ampak polagoma, eno po enem v *šestih* dneh.

Prvi dan je ustvaril *svetlobo*, da se je videlo. — Drugi dan *nebo* (podnebje). — Tretji dan *suho zemljo in rastline, pa morje in vode*. — Četrty dan *solnce*, da sije po dnevu, *mesec* in *zvezde*, da svetijo po noči. — Peti dan *ptice* pod nebom in *ribe* v vodah. — Šesti dan *živino* in *lazinno* (lazeče živali) in poslednjič — *človeka*. Sedmi dan pa je Bog počival in je ta dan blagoslovil in posvetil.

III. Bog vse vzdržuje.

Šolske klopi je naredil mizar v svoji mizarnici. Ko so bile dodelane, pripeljali ali prinesli so jih sem v šolsko sobo. Zdaj sedite vi v njih, k letu bodo sedeli v njih drugi. Mizar ne skrbi več za klopi, odkar jih je dal iz rok, pa vendar obstojijo in obstanejo še mnogo let brez njegove pomoči.

Ali je tudi sè svetom tako? Ali bi mogel svet obstati, ko bi Bog zanj tako nič ne skrbel, kakor ne skrbi mizar za prodane klopi? Ne, bi ne mogel obstati; razpadel bi. Kaj pa dela Bog, da svet in kar je na njem ne razpade? *Vzdržuje* ga. Kaj je to?

Sem pogledjte pa poslušajte! V rokah imam črnilnik. Ko bi ne držal roke pod njim, pasti bi moral na tla in ubil bi se. Ves svet bi razpadel, ko bi ga Bog ne vzdržaval. Kako dela pa to? — Doma imate v loncih ali pa v lesenih posodah nageljne. Kaj stori sestra (mati, teta), kedar je zemlja okoli njih suha? Zalije jih. Kaj bi bilo z nageljni, ko bi jih ne zalivali včasih? Oveneli bi in se posušili. Z zalivanjem *vzdržujemo* nageljne.

Oče ti daje živež. Ko bi več dni zaporedoma ne imel kaj jesti, kaj bi bilo s tabo? Oslabel bi in umrl. Oče te vzdržuje z jedjo.

To isto dela Bog s celim svetom. Ljudem daje živeža, kolikor ga potrebujejo, da ne umrjejo. Nekoliko ljudi vsako leto

umrje, Bog pa stori, da se rodijo drugi in na njih mesto pridejo. Vsako leto se kaka žival po nesreči ubije, kako pa mesar zakolje. Zivine pa vendar ne manjka, ker Bog skrbi, da se rodijo zmeraj druge živali.

Kako dolgo bo pa Bog vzdržaval stvari? Dokler se mu bo zdelo prav. Kedar jih ne bo hotel več vzdržavati, tedaj bo konec sveta.

IV. Bog vse vlada.

Bog vse vlada. Kaj pomeni pa to? Najprej vam povem, kako vlada vaš oče doma. Tebi pravi: pojdi v šolo, bratu reče: ženi past. Sestri ukaže: pojdi po vode, bratu pa: pojdi po drva, po senó. Ko bi oče tako ne vladal (ukazoval), kaj bi bilo pri hiši? Zmešnjava bi bila. Včasih bi ne imeli ne s čim kuhati, ne kaj piti. Živina bi ne imela kaj jesti. Kakor vlada oče pri vas doma, tako vlada Bog na svetu. Solncu reče po leti, da naj greje; oblakom, da naj dajo dežja. Ko bi solnce po leti ne pripakalo in oblaki ne dajali dežja, kaj bi bilo? Nič bi prav ne rastlo in zorelo in živeža bi nam pomanjkavalo.

* * *

S tem, da Bog tako modro vlada, tudi *skrbi* za vse. Kedo skrbi za vas doma? Oče. On skrbi, da imate vsi jesti in s čim se oblačiti.

Bolj še kot oče, skrbi *Bog* za vse. On skrbi za *rastline*. (Kaj so rastline, veste že). Kako skrbi za rastline? Solnce in dež daje ob svojem času, da morejo rasti. — Bog skrbi za *živali*. Kako pa? Trave jim daje in družega živeža.

Še bolj pa skrbi Bog za *ljudi*. Od Boga imamo življenje. Bog nas je ustvaril. Od Boga imate *živež*. Povej, kedo ti je dal danes jesti? Mati. Rekli smo pa, da nam daje *Bog* jesti. Kaj si pa jedel? Kruh. Iz česa je kruh? In moka, od kod je? In kedo je dal rži in ajdi rasti? Od koga ima torej mati kruh?

Od Boga imate *stanovanje* in *obleko*. Hiše so iz kamenja. Kamenje je Bog ustvaril. Obleko so ti dali stariši. Iz česa pa je obleka? Kedo je dal lanu in konopljam rasti? Tvojega tovariša obleka je volnena. Volno ima ovca. Ovco pa je Bog ustvaril. Od kod imaš torej obleko?

Kako nam je Bog dober! Koliko nam je že dal in nam daje še vsak dan! Kaj stori priden otrok, če mu kdo kaj dá? Zahvali ga. Ko bi ti kdo dal lepe bukve, ali bi ga ne zahvalil za nje? — Bog ti daje pa vsak dan še kaj boljšega, ali si mu pa hvaležen za to?

Rozalija je prišla iz šole domov. V izbi najde na mizi jerbasček poln najlepšega grozdja. Krstna botra (nuna) ji ga je bila poslala. To ti je bila vesela! Ves popoldan je ni bilo družega, kot hvala: kako rada me ima nuna. „Kaj ne, mati, da jo smem iti že danes zahvalit?“ „Prav,“ reče mati, „da si dobri nuni hvaležna. Povedati ti imam pa še nekaj družega. Bog ti daje vsak dan jesti, včasih še kaj boljšega, kot je grozdje. Zakaj pa na Boga tako redko misliš? Zakaj te moram tolikrat priganjati k molitvi zjutraj in zvečer, pred jedjo in po jedi?“

Rozalijo je bilo sram. Oči je pobesila in materi obljubila, da bo za naprej Bogu bolj hvaležna.

V. Angeli.

Kaj je Bog ustvaril na nebu, veste že. Ustvaril je solnce, mesec in zvezde. Zad za zvezdami je pa še drugo nebo. *Nebesa* mu pravimo. Ali je pa pustil Bog nebesa prazna? Ne, ustvaril je v njih *angele*. In pa koliko jih je ustvaril! Zvezd na nebu ne moremo prešteti: preveč jih je. Tudi angelov ne moremo šteti, toliko jih je Bog ustvaril. Zato pa pravimo, da jih je ustvaril *brez števila*.

Kaki so bili angeli takrat, ko jih je Bog ustvaril? *Dobri* so bili. Kedaj pravimo otroku, da je dober? Če rad moli in hitro uboga. Tudi angeli so bili taki. Radi so molili Boga in pa hitro so ga ubogali. Bili so pa zavoljo tega tudi *srečni*.

Dobrega otroka imajo stariši radi in mu naredijo včasih kako veselje. Oče mu prinese s sejma nov klobuk, ali pa kaj družega. Mati mu dá kaj boljšega jesti. Tudi Bog je imel angele rad, ker so bili dobri in jim je napravil v nebesih veliko veselje.

Pa še nekaj družega vam povem o angelih. *Telesa* nimajo. Nimajo ne oči, ne ušes, ne rok, ne nog. *Čisti duhovi* so, zato jih tudi videti ne moremo. Angeli so tudi *umni* in *modri*. Znajo veliko, vedó veliko več kot ljudje. Vsega pa ne vedó; vse vé le Bog. Le on je *vseveden*.

* * *

Kar je Bog ustvaril, naredil je vse dobro. Tudi angeli so bili vsi dobri. Vsi so bili Bogu pokorni. Niso pa vsi pokorni *ostali*. Mnogo njih se je izpridilo, *prevzeli* so se, ker so bili lepi in srečni in niso hoteli biti pokorni Bogu. Pa tudi Bog jih ni imel več rad. Ni jih bil več vesel, tudi v nebesih jih ni maral več imeti. Pahnil jih je v *pekel* in pa hitro, kakor bi blisknilo, jih je vrgel. V peklu pa nimajo več tako lepo, kakor so imeli v nebesih. Tudi lepi niso več, grdi so in ostudni in pa trpeti morajo grozne bolečine.

* * *

Kako je kaznoval Bog nepokorne angele? 1. *Zavrgel jih je za vselej*, t. j. rekel jim je: Poberite se, vas ne morem imeti več rad, vi mene ne smete več gledati. 2. *Pahnil jih je v pekel*. Pekel je strašna ječa, polna ognja, v katerem morajo vekomaj trpeti. Kako se pravi zavrženim angelom? Hudi duhovi (hudiči). Pravimo jim hudi duhovi zato, ker ljudem le *hudo* želijo.

VI. Angel váruh.

Zavrženi angeli želijo ljudem le hudo. Jezni so, da so morali nebesa zapustiti, zato tudi nam ne privoščijo nebes. Le v peklu bi nas radi videli. Ali nam morejo pa tako škodovati, kakor bi radi? Ne morejo, ker Bog za nas skrbi. Zapovedal je namreč dobrim angelom, da naj nas várujejo na duši in na telesu.

Ko si prišel ti na svet, poklical je Bog enega angela ter mu rekel: Pojdi, váruj mi tega otroka in pomagaj mu priti v nebesa. Vsak izmed vas ima svojega angela váruha. Váruje vas na *telesu* in na *duši*. Vaše telo ima v vednem varstvu. Kolikokrat bi bili že padli, roko ali nogo si zlomili, da ni bilo angela váruha pri vas. In kedar ležete spat, pristopi angel váruh k vaši posteljici. Vi sladko spite, on pa čuje pri vas, gleda v vas in skrbi, da se vam nič hudega ne zgodi. Kako lepo je spati v tovarišiji tako skrbnega angela! Naj zunaj grmi ali gori, ni se vam bati: angel váruh za vas skrbi. Kako dober nam je Bog, ki nam je dal tako dobrega váruha!

* * *

Če vas pošljejo prvičkrat z doma na kako senožet ali pa v oddaljeno vas k stricu ali teti, gre kdo z vami, da vam kaže pot in pa da vas ni strah. Sami bi lahko zašli ali pa prišli k ljudem, ki bi vas strahovali. Ljubi Bog nam daje pa celo angela váruha, ki hodi z nami, da se nam nič hudega ne zgodi.

Bil je nek priden, pobožen mladenič. Tobija mu je bilo ime. Oče ga pošlje v daljno neznano deželo po opravilu. Preden pa odide, reče mu oče, da naj si poišče zvestega tovariša, da pojde ž njim. Gre ga iskat in najde lepega mladeniča stati prepasane in kakor za na pot pripravljenega. Bil je angel. Tobija pa ni vedel, da je angel božji, ker je bil oblečen kakor človek. Pozdravi ga in mu reče: „Dobri mladenič, ali ti je znana pot, ki drži tje, kamor me oče pošilja?“ Odgovori mu, da mu je znana. Tobija pelje mladeniča k očetu, in ta mu pravi: „Ali bi peljal mojega sina do Gabela v Ragez?“ Mladenič odgovori: „Popeljem ga tje in pripeljem spet nazaj k tebi.“ Na to reče oče obema: „Srečno hodita, Bog bodi z vama in angel njegov naj vaju spremlja.“

Na večer prideta k veliki vodi. Tobija si gre noge umivat. Pa glej, silno velika riba priplava h kraju in ga hoče požreti. Tobija se ustraši in na ves glas zavpije. Angel pa pristopi in ga váruje, da mu riba ni storila nič hudega.

* * *

Angel váruh nas váruje pa tudi na *duši*. Kaj bi se nam moglo hudega zgoditi na duši? Na duši bi se nam hudo godilo

ko bi grešili. Kako te pa váruje angel, da ne grešiš? Bil si morebiti kedaj v shrambi, kjer hrani mati sadje, med ali pa kaj družega. Misel te je obhajala: Sam sem, nikdo me ne vidi; kaj bi bilo, ko bi od tega nekoliko vzel in jedel. Ali se ti ni zdelo, kakor da bi ti bil nekdo skrivši šepetal na uho: Krasti se ne sme! Otrok, pusti pri miru, kar ni tvoje! Glej, takrat te je svaril tvoj angel váruh in te obvároval, da nisi grešil.

* * *

Ker vam angel varuh toliko dobrega stori, morate tudi vi njemu storiti. Kaj pa?

1. *Spoštujte ga*. Imenitnega gospoda spoštujete, kaj ne? Ko bi prišel škof v šolo, ali bi storili v pričo njega kaj, kar bi mu ne bilo všeč? Za ves svet bi ne storili kaj tacega. Bali bi se razžaliti ga. Tako in še veliko bolj spoštujte vašega angela váruha. Povsod je pri vas; glejte, da ne storite kaj, kar bi ga žalilo. Posebno bodite *sramežljivi*. Kedar zjutraj vstanete, oblecite se spodobno. Na pol oblečeni ne hodite k ljudem. Tega bi angel váruh ne bil vesel.

2. *Molite* k angelu váruhu in prosite ga, da naj vas váruje. Storite to vsako jutro, kedar vstanete in vsak večer, predno greste spat. Morebiti znaste kako molitvico k angelu váruhu in jo tudi molite. Eno vas bom učil tudi jaz. Molite jo zjutraj in zvečer. Tako-le se glasi:

Sveti angel váruh moj,
bodi vedno ti z menoj;
stoj mi noč in dan na strani,
vsega hudega me brani!
Prav pristrčno prosim te,
váruj me in vodi me!

3. Če boste angela váruha spoštovali, boste ga tudi radi *ubogali*. On vas prav uči in k dobremu nagiba. Zjutro, kedar se zbudite, ali vas pokličejo, kliče vam: Vstanite in molite! V cerkvi vam pravi: Spodobno se obnašajte; roke sklenite, ker cerkev je svet kraj. Kedar greste mimo sosedovega vrta, kliče vam angel váruh: Ne dotikajte se tujega sadja, krasti je greh! Tega vam ne pravi na uho, pravi vam pa notri v srcu, v vesti. Otroci, poslušajte glas angela váruha! Če ga boste poslušali, pridete v nebesa in boste gledali Boga, kakor ga gleda on.

Po hišah imajo podobo, ki predstavlja umirajočega. Pri postelji njegovi stoji spovednik v roketu in štoli. Zraven njega je angel v áruh. Žalost se mu bere z obličja. Konec postelje stoji satan. Črn je in grd. — Katehet naj razloži katehumenom pomen te podobe in naj jim pojasni po nji lastnosti dobrih in hudobnih angelov.

VII. Prvi človek.

Na zemlji je veliko ljudi. Vsi so od Boga. Ni pa ustvaril vseh h kratu. V začetku je ustvaril le enega. Kako ga je ustvaril, pripovedoval vam bom danes.

Bog je ustvaril človeka šele *šesti* dan. Prej ga zato ni ustvaril, ker je bila še tema na zemlji in ni bilo še živeža zanj. Kaj bi bil delal človek v temi in pa brez hrane! Ko je bilo zanj že vse lepo pripravljeno, rekel je Bog: *Naredimo človeka po svoji podobi in podobnosti*. Kako ga je pa naredil? Mehke *prsti* je vzel in naredil iz nje človeško *telo*. Naredil je glavo, oči, ušesa, usta, prsi, roke, noge in vse drugo, kar ima telo. Lepo je bilo to telo, gibati pa se ni moglo. Bilo je *mrtvo*. Oči niso gledale, ušesa niso slišala, noge niso hodile. — Bog je to telo *oživil*. Kako mu je dal pa življenje? Dihnil mu je v obraz in telo je oživel. Kaj mu je pa vdihnil? *Dušo*. S tem je bil prvi človek narejen. Videl je, slišal je, govoril je, hodil je. Bog mu je dal ime *Adam*, to je prstén mož ali mož iz prsti.

*

*

*

Bog je tedaj naredil Adamu telo iz prsti, dušo mu je pa vdihnil in živ je bil. Povejte mi: Iz koliko delov je človek? Iz dveh je: iz *duše* in *telesa*. Duša je več kot telo. Telo umrje. Ali ste že videli mrliča? Ali more mrlič hoditi, delati, govoriti? Zakaj ne? Saj ima noge, roke, jezik. Duša je šla iz njegovega telesa, brez duše človek pa ne more živeti, torej tudi hoditi ne. Mrliča denejo v krsto (trugo). Krsto nesejo na pokopališče in jo zagrebejo s telesom vred v zemljo. Čez nekoliko let prekopajo jamo, telesa pa ni več v nji. Sama zemlja je v jami in pa kaka

kost. Kam je izginilo telo? Iz prsti je bilo in v prst se je vrnilo in razsulo.

Ali umrje tudi duša? Ali tudi njo zagrebemo? Duša ne umrje. Živela bo vekomaj. Zakaj pa ne umrje? Zato ne, ker je ustvarjena po podobi božji. Kaj pa je to: Po podobi božji? — Ljudje pravijo: Ta otrok je očetu *podoben*. Kaj hočejo s tem povedati? Povedati hočejo, da ima tak obraz, take oči, take lase, kakor njegov oče. V čem je pa duša podobna Bogu? Boga ne vidimo, neviden je; duše tudi ne vidimo, nevidna je. Bog je duh, duša je tudi duh.

Vaša duša je torej podoba božja in sicer *živa* podoba, ne pa iz papirja. Ko bi vam dal kdo prav lepo podobo, ali bi ne pazili, da bi se vam ne zamazala? Lepo čedno bi jo zavili in shranili in včasih tudi pogledali, ali je še lepa in ali vam je ni kdo onesnažil ali celo raztrgal. Lepša kot vse podobe celega sveta, je vaša duša. Glejte, da je ne umažete! Umazali bi jo pa, ko bi kaj hudega storili, na pr. lagali, kleli, kradli. Sosebno grdo bi umazali svojo dušo, ko bi kaj mislili ali storili, kar bi vas bilo sram misliti ali pa storiti vpričo starišev in drugih poštenih ljudi.

VIII. Raj.

Adam je bil sam. Dolg čas mu je bilo. Torej reče Bog: Človeku ni dobro samemu biti; naredimo mu pomočnico, njemu podobno. Dal je Adamu trdno spanje in ko je bil zaspal, vzel mu je eno rebro in iz rebra naredil ženi telo. Dušo ji je pa vdihnil, kakor Adamu. Ko se Adam zbudi, pripelje mu Bog ženo. Adam je bil žene vesel. Dal ji je ime *Eva*, to je mati vseh živih.

Bog je zasadil lep vrt; imenujemo ga *raj*. Vanj je postavil Adama in Evo. Kako je bilo v raji lepo! Med zeleno travo so rastle cvetlice tako lepe in dišeče, da jih je bilo veselje gledati in prijetno vonjati. Drevje je bilo polno najboljšega sadja. Po vejah so prepevali tiči. Po vrtu so se izprehajale živali, po vodah so plavale ribe. Vse živali so bile krotke, nikomur niso hudega storile. Vol ni bodel, pes ni klal. Adama in Eve ni

zeblo, pa tudi prevroče jima ni bilo nikdar. Lačna in žejna nista bila nikoli, bolezní nista poznala. Delala sta, utrudila se pa nista nikdar. In Bog se je ž njima pogovarjal. Oj raj, kako si bil ti lep!

Takó lepó sta imela v raju pa le, *dokler sta bila dobra*, to je, dokler sta ubogala. Ko bi bila vselej ubogala, bila bi ve-komaj srečna. Pa ne le srečna bi bila, Bog jima je bil dal še nekaj po vrhu: *umrla bi ne bila nikdar*. Iz raja bi bila šla na-ravnost v nebesa.

* * *

Adam in Eva sta imela v raju takó lepó, da si lepšega še misliti ne moremo. Vrh te sreče dal jima je Bog pa še nekaj, kar je bilo več vredno kot raj in vsa lepota njegova. Kaj jima je pa dal tako imenitnega? *Posvečujočo milost* jima je dal.

Nekaj novega sem vam povedal. Tega ne umete, kaj ne, da ne? Le lepó poslušajte; videli boste, da ta nauk ni takó nerazumljiv, kakor se zdi. — Ali ste videli že kedaj poročevavce? Kedar se imata dva poročiti (kedar se ženita), ukupijo jima stariši lepo obleko. V tej obleki gresta v cerkev k poroki. Tudi Bog je dal Adamu in Evi lepo obleko, lepšo kot jo imata ženin in ne-vesta na dan poroke. Dal jima je *obleko svetosti*, to je obleko, ki je naredila njuni duši lepi in *sveti*. Za *dušo* torej jima je dal to lepo obleko in ne za telo. To obleko svetosti imenujemo *posvečujočo milost*. Duša, ki ima to obleko, gre v nebesa, kedar umrje telo. To obleko je dal Bog prvim starišem že takrat, ko jih je ustvaril. — Otroci, pri *sv. krstu* je dal Bog to obleko tudi vam. Učili ste se, da nas sv. Duh posvečuje. Prvikrat vas je posvetil pri sv. krstu. Na mestu tega lahko tudi rečemo: Pri sv. krstu vam je dal sv. Duh *posvečujočo milost* ali obleko svetosti. Adam in Eva sta bila prva, ki sta prejela to lepo obleko od Boga.

IX. Prvih starišev greh.

Pravil sem vam, da je bilo v raji mnogo sadnega drevja. Adam in Eva sta smela jesti vsega drevja sad, le sad drevesa ki je bilo sredi vrta, prepovedal jima je Bog jesti. Rekel je Adamu:

„Tega drevesa sadú nikar ne jej; zakaj kateri dan koli boš od njega jedel, moral boš umreti.“ Izprva sta lepo ubogala, pri miru sta pustila sad prepovedanega drevesa. Satanu pa to ni bilo prav, in glejte, kaj je storil! Izpremenil se je v *kačo* in zlezal na drevo sredi vrta. Nekega dne gre Eva blizu prepovedanega drevesa in zagleda kačo na njem. Kača izpregovori in reče Evi: „Zakaj vama je Bog zapovedal, da nikar ne jejta od vsega drevja v raji?“ — Eva odgovori: „Sad dreves, ki so v raji, jeva; sadú drevesa pa, katero je v sredi raja, zapovedal nama je Bog, ne jesti in ne dotakniti se ga, da kje ne umrjeva.“ Kača pa je rekla: Ne bosta umrla ne; zakaj Bog vé, da, kateri dan koli bosta jedla, odprle se vama bodo vajine oči in bosta kakor bogova, in spoznala dobro in hudo.“ Hudobna kača, kako zna lagati! Eva je pa verovala grdi lažnjivki. Radovedno začne ogledovati drevo. Bolj ko je ogleduje, prijetniši se ji zdi njegov sad. Roko stegne po njem, utrga ga in — jé. Dá ga tudi Adamu in tudi on ga jé.

Ali sta *prav* storila? Hudo hudo sta se zamerila s tem Bogu. *Grešila* sta, ker nista Boga poslušala in sta jedla prepovedani sad. Lepo poslušajte in ne zabite tega, kar vam zdaj povem. Če stori kdo, kar Bog *noče* ali kar je on *prepovedal*, — *greši*.

Otroci, poslušajte Boga. Radi storite vse, kar Bog ukazuje! Varujte se greha; veliko hudo je greh. Bog kaznuje tiste, ki grešijo. Poslušajte, kaj se je godilo Adamu in Evi.

X. Prvega greha nasledki.

Adam in Eva sta bila do zdaj vesela in zadovoljna. Ko sta pa grešila, bila sta vsa drugačna. Notranji glas jima je rekel: „Grešila sta, kazni sta vredna.“ Ta glas je bil glas slabe *vesti*. Strah ju je bilo. Skrivala sta se med drevjem v raji. Bog ju je pa videl. Pred njim se ne more skriti nobeden. Proti večeru pride Bog na vrt in reče: „Adam, kje si?“ Adam odgovori: „Slišal sem tvoj glas v raji in zbal sem se, ker sem nag ter sem se skril.“ Bog mu reče: „Kdo ti je neki povedal, da si nag, razun ker si jedel od drevesa, od katerega sem ti prepovedal jesti?“

Adam odgovori: „Žena mi je dala in jedel sem.“ Bog tedaj reče ženi: „Zakaj si to storila?“ Odgovorila je: „Kača me je zapeljala in jedla sem.“ Nobeden ni hotel biti kriv. Bog pa vé vse, zato je rekel Adamu: „Ker si poslušal glas svoje žene in si jedel od drevesa, od katerega sem ti bil prepovedal jesti, bodi prekleta zemlja v tvojem delu. Trnje in osat ti bo rodila. V potu svojega obraza boš jedel kruh, dokler se ne povrneš v zemljo, iz katere si vzet; zakaj prah si in v prah se povrneš.“ Evi pa je rekel Bog: „Veliko boš trpela sè svojimi otroci.“

Ko je bil Bog to kazen izgovoril, naredil je Adamu in njegovi ženi suknji iz *kož* ter ju je oblekel. Potem ju je pahn timer iz raja in postavil predenj angela z ognjenim mečem, da je varoval pot vanj.

* * *

Adam in Eva sta bila nepokorna. S tem sta grešila. Greh jima je pa škodoval na *duši* in na *telesu*.

Škodoval jima je na *duši*:

1. Izgubila sta *posvečujočo milost*, ali pa drugače povedano: izgubila sta *obleko svetosti*, katero jima je bil dal Bog takrat, ko ju je ustvaril. S to obleko sta izgubila tudi *prijaznost* božjo in pa *pravico do nebes*. To je: Bog jima ni bil več prijazen, ni ju imel več rad in nebesa so jima bila zaprta. — Po grehu je Adamu in Evi tudi

2. *Pamet oslabela*. Imela sta, potem ko sta bila grešila, tako šibko in slabo pamet, da sta mislila: Bog naju ne bo videl, če se skrijeva. Ali se more pa kdo skriti Bogu? Zakaj ne?

Adamu in Evi je tudi

3. *Volja oslabela*. Zmanjševala sta greh. Izgovarjala sta se, češ, saj nisva le midva kriva, ampak tudi kdo drugi. Adam se je izgovarjal z Evo, Eva se je izgovarjala pa s kačo. Boga vsevedočega sta hotela slepiti, kar priča, da je bila njuna volja slaba.

Te kazni so ju zadele na *duši*.

Bog ju je kaznoval pa tudi na *telesu*:

1. *Izgnal ju je iz raja*. Lep, čudo lep je bil raj in zapustiti sta ga morala za vselej. Angel jima je branil vhod vanj.

2. *Podvržena sta bila mnogim težavam in boleznim*. Kaj je to, težava? Če rečem: to delo (kopanje, oranje...) opravljam s težavo, hočem povedati, da delam (kopljem, orjem...) *težkó*,

da se trudim pri delu. Adam in Eva sta morala zemljo obdelovati zunaj raja v potu svojega obraza, da sta kaj pridelala; to je: tako težko sta delala, da sta se potila. Težave je imela Eva tudi sè svojimi otroci. Včasih so bili bolni, včasih nepokorni. Matere imajo pa križ z bolnimi otroci, katerikrat še spati ne morejo zavoljo njih bolezni. Nepokorni otroci pa žalijo stariše in žalost boli.

3. Izgubila sta *neumrljivost*. Ko bi Adam in Eva ne bila grešila, tudi umrla nista bila nikdar. Vživala bi bila v raji vse dobrote, dokler bi bil Bog hotel. Potem bi ju bil vzel k sebi v nebesa z dušo in s telesom.

XI. Izvirni ali podedovani greh.

Greh, ki sta ga storila Adam in Eva v raji, ni škodoval le njima, ampak vsem ljudem. Kakó pa? Poslušajte. Bila sta nekje mož in žena. Imela sta veliko otrok, premoženja pa malo ali nič. Blizo njune bajtice je prebival bogat gospod. Bil je pa tudi prav prav dobrega srcá, zato se mu je uboga družina v srce smilila. „Kaj bi bilo,“ dejal je nekega dne, „ko bi jaz te reveže k sebi vzel, saj pri meni je vsega dovolj“. „Vesta kaj,“ reče jima, „k meni pridita z otroci vred. Hišo imam ne daleč od tod. Prazna je, v njo se preselita z družino. Tudi vrt vama dam in pa polja, kolikor si ga upata obdelovati. Nekaj pa vama prepovem: *Ne hodita mi v sosedovo hišo*, ker je malopriden.“ Kedo je bil srečnejši, ko ona dva! Dobro jima je bilo v novem stanovanji. Na soseda še mislila nista, nikar pa, da bi bila k njemu silila. Ni bilo pa dolgo tako. „Kaj bi pa bilo, ko bi šla k sosedu v vas,“ si misli žena. „Saj ni videti tako hudoben, kakor ga popisuje gospod“. Kakor je rekla, tako je storila. Šla je v vas in za njo je šel drugi dan tudi mož. Gospod je to izvedel. Nejevoljen je bil, poklical ju pred-se. Rekel jima je: „Ali sta že pozabila mojo prepoved? S potoma pojdita mi od hiše, kamor vesta in znasta. Pri meni ni več prostora za vaju!“ — Mož in žena sta prišla

ob vse. Ali sta bila pa samo ona dva nesrečna? Ne, v nesrečo so prišli tudi njuni otroci, čeravno so bili nedolžni.

* * *

Kakor temu možu in ti ženi, godilo se je tudi Adamu in Evi. Adam in Eva nista poslušala Boga, najbogatejšega Gospoda. Zato sta izgubila raj. Nista pa prišla v nesrečo le sama, nesrečni so bili tudi njuni otroci. Kdo pa so otroci Adamovi in Evini? *Vsi ljudje*. Adam je bil prvi oče, Eva je bila prva mati. Vsi smo Adamovega rodu. Po Adamu in Evi smo prišli vsi v nesrečo.

Kedar umrje oče, dobijo otroci, kar je bilo prej očetovo; na pr. hišo, polje, travnike, obleko, denar . . .

To, kar dobijo otroci po umrlih stariših, pravimo, da *podédovajo* (po(v)ér(ba)jo) za njimi. Adam je naš prvi oče, zato smo po njem nekaj podédovali. Kaj pa? Nič dobrega. *Greh* je storil Adam, in ta smo podédovali. — *Nesrečen* je postal Adam, in nesrečo smo podédovali za njim. — *Umreti* je moral Adam, umreti moramo tudi mi. Po tem takem podédova za Adamom vsak človek: 1. *Greh*, 2. *Nadloge*, 3. *Smrt*. Podédovali smo po Adamu:

1. *Greh*. *Izvirni ali podédovani greh* mu pravimo. S tem grehom pride vsak človek na svet. — Videli ste že večkrat nesti male otroke k sv. krstu. Otrok ni storil še nič hudega, ker še nič ne vé. Greh pa vendar že ima na duši, namreč izvirni greh. Sv. krst mu ga zbriše.

2. Pa tudi mnogo nadlog smo podédovali po Adamu, in sicer nadloge *telesne* in *dušne*. Telesne nadloge poznate tudi vi. Včasih ste bolni, kaj ne? Po zimi vam je mraz, po leti pa vroče, da se potite. Vaš oče mora delati od zore do mraka, da imate kaj jesti in s čim se oblačiti. Mati ima križ z malimi otroci. Včasih še spati ne more zavoljo njih.

Podédovali smo za Adamom tudi *dušne* slabosti (nadloge). Adam in Eva sta pozelela prepovedanega sadú; pozelela sta torej nekaj hudega. To poželjenje po hudem smo podédovali za Adamom vsi. Tudi v vašem srcu se oglašá včasih to poželjenje. Kedar ste sami doma in vidite na mizi ali v omari kaj sladkega, pride vam morebiti misel, skrivaj to lizati. Ali se pa to smé? Ne, ne, tega ne smemo. Kdor tako željo izpolni, krade in greši.

3. Po Adamu smo podédovali tudi *smrt*. Smrti je kriv greh. Ko bi Adam in Eva ne bila grešila, tudi umrla nista bila nikdar.

Pa tudi mi bi ne umrli. Ko je Bog Adamu prepovedal jesti sad drevesa, ki je rastle sred vrta, rekel mu je: „Tega drevesa sadu nikar ne jej; zakaj kateri koli dan boš od njega jedel, moral boš umreti.“ Adam in Eva pa nista poslušala Boga. Jedla sta. Zato sta morala pa tudi umreti. Od takrat morajo umreti *vsi* ljudje. Umreti mora kralj in berač, gospodinja in dekla. Adam, kaj si storil! V koliko nesrečo si pripravil ljudi!

Opazka. Vsi ljudje so podedovali greh po Adamu, le edna ga ni podedovala: *Marija Devica* ni imela izvirnega greha.

Marija je človek, kakor mi. Njeno dušo je Bog ustvaril, kakor našo; le tega ni hotel, da bi se je bil prijel izvirni greh, in sicer zato ne, ker jo je bil odbral svojemu sinu Jezusu za mater.

Naša duša je bila očiščena madeža izvirnega greha pri sv. krstu. Marijina duša pa ni bila nikdar očiščena, ker ni nikdar imela madeža, torej tudi očiščevanja nikdar ni potrebovala. Bog jo je *obvaroval* tega madeža že takrat, ko jo je ustvaril (o njenem spočetju).

Ali je Marija s čim zaslužila, da ji je ustvaril Bog tako lepo dušo? Marija ni zaslužila tega z ničemur. Bog jo je obvaroval izvirnega greha edino zavoljo *Jezusovih zaslug*. Jezus Kristus je to zaslužil in samo zavoljo njega se je zgodilo, da Marijina duša ni imela izvirnega greha.

Če kane kaplja črnila na belo ruto, tedaj pravimo, da ima ruta *madež*. Madežu je podoben greh na duši človekovi. Pri sv. krstu se spere ta madež z duše. Duša je torej po sv. krstu brez madeža. Na mesti, da bi rekli: Marija ni imela izvirnega greha, rečemo tudi: Marija je bila „*brez madeža spočeta*“ (ustvarjena).

To resnico spoznavamo v litanijah M. B., kedar rečemo: „Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta“. Imamo pa tudi en praznik, ki nas spominja te resnice. Obhajamo ga vsako leto v adventu, 8. decembra. Ime mu je *praznik brezmadežnega Spočetja Marije Device*.

* * *

Glejte, Bog je Marijo nad vse ljudi povišal. Nobenemu ni dal toliko milosti, ko nji. Zato vidi pa rad, če tudi mi Marijo bolj častimo in ljubimo, kot druge ljudi. Storite to. Otroci božji ste, bodite tudi Marijini otroci!

XII. Obljubljeni Odrešenik.

Bog je Adama in Evo hudo kaznoval. Toda Bog je oče, tudi kedar tepe. Usmilil se je naših prvih starišev. O tem boste danes slišali.

Če vidite dobrega otroka po zimi zmrzávati, stradati in po snegu bosega beračiti, smili se vam, ne? Ubogi otrok, kako hudo je zanj, tako si mislite. — Tudi Adam in Eva sta se smilila Bogu. In kaj bi se mu ne bila smilila! Reveža sta bila, da večja nista mogla biti. V strahu sta bila po storjenem grehu. Skrivala sta se med drevjem. Zakaj sta pa bila Adam in Eva v tolikem strahu? Bala sta se, da jima Bog ne stori tega, kar je bil storil zavrženim angelom. Angele je Bog kaznoval hitro po tem, ko so bili grešili. V pekel jih je vrgel. Tudi Adam in Eva sta to zaslužila. Bog jima pa tega ni storil. Na zemlji ju je pustil, da bi pokoro delala in v nebesa prišla.

* * *

Bog ju ni le na zemlji pustil, obljubil jima je tudi *Odrešenika*. Doma včasih tudi vam kaj obljubijo. Oče vam reče: „Če boš dober in priden in se boš v šoli dobro učil, kupim ti za Veliko noč novo obleko.“ Ali sta ostala tudi Adam in Eva dobra? Ne! Nepokorna sta bila. Dobrega nista bila vredna. Pekel sta zaslužila, kakor zavrženi angeli. Pa vendar jima je obljubil Bog nekaj dobrega. Obljubil jima je — *Odrešenika*. Odrešenika jima je obljubil, kaj je to?

Kdor je zvezan na rokah in nogah, ne more ne hoditi ne delati, dokler ga kdo ne *reši* vezi. Tudi Adam in Eva sta bila z grehom na duši nekako zvezana. Torej nista mogla nič storiti za nebesa. Priti je moral kdo in ju rešiti. Morebiti že veste, kakó pravimo obljubljenemu Odrešeniku. *Jezus Kristus* mu je ime.

* * *

Rekel sem, da je Bog Adamu in Evi Odrešenika *obljubil*, to je: Ni ga poslal brž, ampak rekel je, da ga jima pošlje. Te obljube sta bila vesela. Rada sta delala pokoro, dokler sta živela. In ker sta v obljubljenega Odrešenika verovala in svojo nepokor-

ščino obžalovala, odpustil jima je Bog tudi greh. Po smrti nista prišla v pekel, ampak v predpekel, v kraj, o katerem boste že slišali. Trpela v predpeklju nista, bila sta pa kakor v ječi zaprta. Jetnik hrepeni po rešitvi. Tudi ona dva sta hrepenela po Odrešeniku, to je, težko sta čakala, da bi prišel in ju rešil. A Bog ni dolgo, dolgo poslal Odrešenika. Poslal ga zato ni tako dolgo, da bi Adamovi otroci in njih otrok otroci spoznali, da jih more rešiti le *Bog* in nikdo drugi in pa da so se na prihod Odrešenikov pripravljali.

* * *

Obljubljeni Odrešenik je prišel na svet kakih štiri tisoč let potem, ko je Bog ustvaril prva dva človeka. V spomin tega obhajamo vsako leto *adventni* čas s štirimi tednjami. Beseda „advent“ je latinska in pomeni po naše „prihod“ (namreč Odrešenikov).

V adventnem času imamo tudi *zornice*, to je sv. maše, ki se berejo *ob zoru*, ali zjutraj zgodaj, še predno je dan. Ljudje radi hodijo k „zornicam“. Hodite k njim tudi vi, če vam ukažejo stariši, in bodite hvaležni Odrešeniku, ki je rešil greha tudi vas.

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000480403